

27 kwietnia 2018

Ceny kosmiczne, a projekty trzeba zrealizować...

Obecny czas i najbliższe lata to okres dużych unijnych inwestycji w świętokrzyskich placówkach kultury. O tym, jak radzą sobie one z wydawaniem tych środków w dynamicznie zmieniającej się, niekorzystnej dla inwestorów sytuacji na rynku budowlanym, rozmawiamy z Agatą Binkowską, członkiem Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

- Pani Marszałek, instytucje kultury podlegające samorządowi województwa świętokrzyskiego mają kłopoty z rozstrzygnięciem przetargów na zaplanowane inwestycje. Ceny ofert proponowanych przez wykonawców okazują się wyższe niż zaplanowane na ten cel kwoty. Jak jest przyczyna tej sytuacji?

- Rzeczywiście tak jest, ale ten problem nie dotyczy tylko naszego województwa, jest on

mocno odczuwalny w całym kraju i wynika ze wzrostu cen materiałów i usług. Budżet każdej jednostki, uwzględniający wydatki na inwestycje, musi być planowany z wyprzedzeniem. Tak więc kosztorysy tych przedsięwzięć stworzone w połowie ubiegłego roku okazują się nieaktualne. Przeprowadzane obecnie przetargi na inwestycje budowane czy prace remontowe często pokazują, że w ciągu kilku miesięcy realne koszty wzrosły średnio o około 40 procent. To bardzo dużo, ale tak po prostu zmieniła się sytuacja na rynku. Z jednej strony mamy boom inwestycyjny, z drugiej strony przedsiębiorstwa z branży budowlanej sygnalizują ogromne problemy z brakiem pracowników, ze znalezieniem fachowców, co wiąże się oczywiście ze wzrostem kosztów pracy, bo rynek wymusza wzrost płac. Rosną też ceny materiałów. Inwestorzy nie mają wpływu na wyliczenia kosztów pracy i zysk kalkulowany przez oferentów.

- Taki problem miała Wojewódzka Biblioteka Publiczna, Muzeum Narodowe i Muzeum Wsi Kieleckiej.

- Biblioteka na rozbudowę centrum multimedialnego ma podpisaną umowę o dofinansowanie z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014-2020. Na roboty budowlane w ramach tego projektu przewidziana była kwota ponad 10 mln 800 tys. zł. Biblioteka przeprowadziła dwa przetargi na wykonanie tych robót, ale oba zostały unieważnione. Za każdym razem wpłynęło po trzy oferty, ale cena najkorzystniejszej przewyższała kwotę przewidzianą na realizację zadania, średnio o ponad 5 mln zł. Nietrudno przewidzieć, że kolejny przetarg prawdopodobnie zakończyłby się podobnie, bo wiadomo, że rynek będzie generował oferty na zbliżonym poziomie. W takiej sytuacji Biblioteka zdecydowała się na zmniejszenie zakresu inwestycji - zrezygnowano z części robót budowlanych związanych z zagospodarowaniem terenu, takich, które nie były niezbędne. Gdzie było to możliwe, obniżono standard np. fasad czy elementów instalacji sanitarnych, wykończeniowych czy iluminacji na zewnątrz obiektu. Po tych redukcjach łączny koszt robót budowlano-instalacyjnych oszacowano na ponad 13,5 mln zł brutto. By można zrealizować zadanie, samorząd województwa zdecydował się wesprzeć bibliotekę dodatkowymi środkami i Sejmik Województwa Świętokrzyskiego niedawno zwiększył kwotę udziału własnego Samorządu o ponad 2 mln 800 tys. zł. Biblioteka otrzymała zgodę od Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na wprowadzenie zmian w projekcie przy wydłużeniu okresu realizacji z września 2018 roku na koniec 2020 r. Obecnie placówka jest w trakcie prac nad dokumentacją związaną z wprowadzeniem tych wszystkich zmian.

- A co z projektami Muzeum Narodowego i Muzeum Wsi Kieleckiej, które miały podobną sytuację?

- W tym przypadku chodzi o projekty dofinansowane nie z Regionalnego Programu Operacyjnego, ale krajowego Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, którego jedną z osi zarządza Ministerstwo Kultury. Projekt Muzeum Narodowego przewiduje szereg prac remontowych w obiekcie oraz konserwacyjnych. Pod koniec ubiegłego roku udało się rozstrzygnąć przetarg na remont elewacji wraz rekonstrukcją postaci posłów moskiewskich i szwedzkich na fasadzie wschodniej. Jednak z powodu zbyt wysokich ofert cenowych są problemy z rozstrzygnięciem przetargu na modernizację Galerii Malarstwa Polskiego.

Z kolei w Muzeum Wsi Kieleckiej nie udało się wyłonić wykonawcy na dokończenie prac budowlanych i wykończeniowych w Mauzoleum Martyrologii Wsi Polskich w Michniowie, co według założeń miało kosztować niecałe 13 mln zł. Najtańsza ważna oferta była wyższa prawie o 5 mln zł. Tutaj po zakończeniu wymaganych procedur i dokładnej analizie złożonych ofert zapadnie decyzja, czy przetarg zostanie powtórzony. Należy zaznaczyć, że Muzeum całkiem niedawno, bo pod koniec 2017 r., weryfikowało kosztorysy inwestorskie. Wydaje się więc, że przyczyną sytuacji, w której przedkładane oferty sporo odbiegają cenowo od wartości kosztorysowych jest znaczny wzrost cen rynkowych na usługi objęte postępowaniem przetargowym. Na razie za wcześnie by mówić, czy w tych sytuacjach będzie możliwe zastosowanie podobnego rozwiązania jak w przypadku Wojewódzkiej Biblioteki, tzn. ograniczenie zakresu prac i zwiększenie wsparcia. Trzeba bardzo dokładnie przeanalizować kosztorysy i złożone oferty.

- Ale to nie wszystkie duże inwestycje planowane w najbliższym czasie w kulturze?

- Muzeum Narodowe w III kwartale br. planuje ogłoszenie przetargu na przebudowę i modernizację obiektów w Muzeum Archeologicznym w Wiślicy. Projekt dofinansowany z programu Infrastruktura i Środowisko był oszacowany na prawie 19 mln zł. Do remontu i przebudowy siedziby przygotowuje się Teatr im. S. Żeromskiego w Kielcach. To jeszcze większa inwestycja, o szacunkowej wartości 56 mln zł. W bieżącym roku zabezpieczono ponad 1 mln 600 tys. zł na prace nad dokumentacją projektową. To duże projekty, o przełomowym znaczeniu dla tych placówek i całej świętokrzyskiej kultury, więc z wielu względów ich realizacja również będzie ogromnym wyzwaniem w obecnych warunkach rynkowych.

- Dziękuję za rozmowę.

Rozmawiała J.M.